

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **M. P.**, zast. Mgr. Janem Urbanem, advokátem, se sídlem Haškova 1714/3, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6. 11. 2015, č. j. 29 Az 6/2015 – 55,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna zástupci stěžovatele Mgr. Janu Urbanovi, advokátovi, **se s t a n o v í** ve výši 4.114 Kč a bude mu vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předcházející řízení

[1] Kasační stížností se žalobce domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále též „krajský soud“), jímž soud zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 2. 2015, č. j. OAM-263/LE-BE02-LE22-2014 (dále též „přezkoumávané rozhodnutí“ nebo „napadené rozhodnutí“), a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Přezkoumávaným rozhodnutím rozhodl žalovaný o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany tak, že mezinárodní ochrana se podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

[2] Krajský soud vycházel při svém rozhodování z následujících zjištění. Žalobce byl v listopadu 2014 zajištěn za účelem správního vyhoštění. Dne 1. 12. 2014 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že je státním občanem Ukrajiny, též

národnosti, je bez vyznání, nikdy nebyl politicky organizován, má základní vzdělání a pracoval jako dělník na stavbách. Žalobce je ženatý a má dvě dcery, které žijí v České republice. Na území České republiky se zdržuje od roku 2002 (v tomto roce žádal i o azyl, avšak neúspěšně), přičemž zde pobýval již dříve – od roku 1997 přijížděl vždy na několik měsíců za prací. S manželkou v kontaktu není. Po návratu na Ukrajinu by mohl žít v domě svého otce. Obavy z návratu nemá, ale z důvodu svého věku a nemoci neví, co by na Ukrajině dělal. Má zlomené ruce a problémy s nohama a ledvinami. V rámci pohovoru ke své žádosti žalobce sdělil, že ze země původu odjel za dcerou. V České republice má vnuky, přičemž na Ukrajině nebyl od roku 2002. Od roku 2003 zde žije nelegálně a bez dokladů. Příležitostně pracoval a žil střídavě v domě a v lese. Posledních devět let je bezdomovcem. V roce 2014 dostal na ambasádě náhradní cestovní doklad, ale na Ukrajinu se nevrátil, protože neměl peníze. Svého nelegálního pobytu na území České republiky si je vědom, nicméně do země původu se vrátit nechce, jelikož je tam válka a celkově špatná situace. Kdyby odjel, už by se nemohl vrátit zpět. Dne 13. 1. 2015 se žalobce odmítl seznámit s podklady pro vydání rozhodnutí, ačkoliv mu tato možnost byla žalovaným poskytnuta.

[3] Krajský soud po přezkoumání napadeného rozhodnutí následně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Z příběhu žalobce je patrné, že jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána účelově, za situace hrozby správního vyhoštění a poté, co na území České republiky žije dlouhodobě bez potřebných dokladů. V průběhu správního a rovněž navazujícího soudního řízení neuvedl žádnou azylově relevantní skutečnost. V žalobcově případě by tak přicházelo v úvahu pouze udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu nebo doplňkové ochrany podle § 14a téhož zákona. Pokud jde o humanitární azyl, tento se uděluje v případech hodných zvláštního zřetele, pod které lze podřadit i nepříznivý zdravotní stav, který by žadateli o mezinárodní ochranu znemožňoval vycestování, resp. hledání dostatečného zázemí po návratu do země původu. Žalobce nicméně podmínky pro udělení humanitárního azylu nesplňuje, neboť jeho zdravotní stav je po přeléčení zcela normální.

[4] Žalobce nemá v České republice ani žádné hlubší rodinné vazby, přičemž jak uvedl, po návratu na Ukrajinu by mohl bydlet v domě svého otce. Na území České republiky žije dlouhodobě nelegálně a o legalizaci zdejšího pobytu na základě pracovního víza či ustanovení zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, se vůbec neucházel. Zákon o azylu nicméně k legalizaci pobytu cizince nemůže sloužit, jelikož jeho ustanovení předpokládají existenci pronásledování žadatele v zemi původu z taxativně vymezených důvodů či situaci hodnou zvláštního zřetele.

[5] K námitce žalobce, že žalovaný vycházel při svém rozhodování z neaktuálních podkladů, krajský soud v první řadě poznamenal, že žalobce se odmítl s těmito podklady seznámit a vyjádřit se k nim a ani nežádal jejich doplnění. Soud rovněž vyjádřil přesvědčení, že materiály, jež jsou součástí správního spisu, jsou objektivní, neboť jsou různorodé a dostatečně vypovídající o situaci na Ukrajině. Pro obecný závěr o případném nebezpečí vážné újmy žalobce přitom nemohla mít zásadní význam skutečnost, že tyto podklady popisují situaci na Ukrajině v roce 2014. Nebezpečím vážné újmy žalobce ve smyslu § 14a zákona o azylu pro případ jeho návratu do vlasti se žalovaný podrobně

pokračování

zabýval na str. 6 až 8 přezkoumávaného rozhodnutí. Krajský soud proto žalobu rozsudkem ze dne 6. 11. 2015, č. j. 29 Az 6/2015 – 55, v souladu s § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jako nedůvodnou zamítl.

II.

Obsah kasační stížnosti a navazující vyjádření žalovaného

[6] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) dne 10. 12. 2015 kasační stížnost, v níž uplatňuje kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tzn. nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[7] Stěžovatel konkrétně vytýká krajskému soudu, že se v napadeném rozsudku nevypořádal s námitkou související s nezákonností přezkoumávaného rozhodnutí z důvodu opakovaného porušení povinností žalovaného vyplývajících z § 2 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný dle názoru stěžovatele nezjistil řádně stav věci a rovněž se nevypořádal se všemi skutečnostmi významnými pro vydání meritorního rozhodnutí, zejména těmi, které stěžovatel uvedl ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany a při pohovorech v průběhu správního řízení. V této souvislosti odkázal stěžovatel na judikaturu zdejšího soudu, dle které v rámci rozhodování o žádosti o udělení mezinárodní ochrany je nutno posuzovat všechny skutečnosti žadatelem uvedené, stejně jako ty, které vyjdou v průběhu řízení najevo, a to s ohledem na všechny formy mezinárodní ochrany. Tyto skutečnosti je pak potřebné v rozhodnutí náležitě popsat a současně odůvodnit jednotlivé závěry. Odůvodnění napadeného rozsudku považuje stěžovatel za nedostatečné také proto, že krajský soud se s námitkami stěžovatele vypořádal pouze zopakováním argumentace žalovaného, aniž by se stěžovatelem uváděnými důvody skutečně věcně zabýval.

[8] Stěžovatel dále uvádí, že považuje kasační stížnost za přijatelnou, neboť svým významem podstatně přesahuje jeho vlastní zájmy. Zásadní pochybení krajského soudu spočívající v nedostatečném vypořádání se s jednotlivými tvrzeními stěžovatele může mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. I Nejvyšší správní soud opakovaně judikoval, že je povinností krajských soudů vypořádat se v odůvodnění rozhodnutí se všemi námitkami účastníků řízení. Nerespektoval-li krajský soud tuto judikaturu, je dán důvod přijatelnosti kasační stížnosti podle § 104a s. ř. s. S ohledem na uvedené stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6. 11. 2015, č. j. 29 Az 6/2015 – 55, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

[9] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 15. 12. 2015 setrval na správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí, přičemž odkázal na obsah správního spisu, vydané rozhodnutí a napadený rozsudek, s nímž se ztotožnil. Námitky stěžovatele jsou dle jeho názoru pouze obecným poukazem na nedostatky provedeného soudního přezkumu bez konkretizace vztahující se na posuzovaný případ. Žalovaný má za to, že se dostatečně zabýval všemi důvody, kterými stěžovatel odůvodnil svoji žádost o udělení mezinárodní ochrany. Podanou žádost hodnotil rovněž dostatečně jasně,

srozumitelně, v souladu s právem a ve světle informací, které si za tímto účelem opatřil. Pokud jde o rozsah zjišťovaných skutečností, postupoval žalovaný v souladu s ustálenou judikaturou a rozhodnutí vydal na základě řádně zjištěného stavu věci. Žalovaný proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou, popřípadě zamítl jako nedůvodnou.

III.

Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti v první řadě hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. V této souvislosti dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou k tomu oprávněnou (§ 103 a § 106 s. ř. s.), stěžovatel je řádně zastoupen (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) a není namístě kasační stížnost odmítnout pro nepřipustnost (§ 104 s. ř. s.).

[11] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou její přijatelnosti, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná.

[12] Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. „[j]estliže kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.“

[13] Pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ je v judikatuře (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu uvedená v tomto usnesení jsou dostupná na www.nssoud.cz) vykládán jako „natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.“

[14] Kasační stížnost je tak zpravidla ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná v následujících případech:

- a) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.
- b) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
- c) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech

pokračování

sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

- d) V napadeném rozhodnutí krajského soudu bude shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele, přičemž o zásadní pochybení se může jednat především tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu, a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, anebo pokud krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[15] V rámci kategorie přijatelnosti zmíněné na posledním místě je však možné přezkoumávat pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti (srov. k tomu výše citované usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39).

[16] V této souvislosti je vhodné rovněž připomenout, že je v zájmu stěžovatele, aby v kasační stížnosti přesvědčivě uvedl, v čem zmíněný přesah vlastních zájmů spatřuje, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat. Přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by byl stejný závěr.

[17] V posuzovaném případě shledává stěžovatel přesah vlastních zájmů v tom, že krajský soud se nevypořádal dostatečně s jednotlivými tvrzeními stěžovatele, a nerespektoval tak ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu. Ve smyslu výše nastíněných kritérií se tudíž jedná o důvod přijatelnosti spočívající v zásadním pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele [srov. odst. [14] písm. d) a odst. [15] tohoto usnesení]. Dle názoru stěžovatele se krajský soud dopustil tohoto pochybení tím, že se věcně nezabýval námitkou nezákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí z důvodu nedostatečně zjištěného stavu věci a rovněž z důvodu, že žalovaný se nevypořádal se všemi skutečnostmi významnými pro rozhodnutí ve věci.

[18] Po přezkoumání napadeného rozsudku Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatelem vytýkané pochybení krajského soudu v projednávané věci neshledal. S jednotlivými skutečnostmi uvedenými ve stěžovatelově žalobě se krajský soud poměrně podrobně vypořádal na str. 5 až 7 napadeného rozsudku, a to jak ve vztahu k možnému udělení azylu, resp. též humanitárního azylu, tak i ve vztahu k případnému udělení doplňkové ochrany. Krajský soud v rámci svého rozhodování přihlédl jednak ke skutečnostem, které stěžovatel uvedl ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany a rovněž při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a následně též ke zprávám mapujícím bezpečnostní situaci v zemi původu stěžovatele (obsah stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany i protokolu o pohovoru k této žádosti popsal krajský soud v rekapitulační části napadeného rozsudku na str. 3 a 4 – srov. odst. [2] tohoto usnesení).

[19] Krajský soud poté dovodil, že stěžovatel nesdělil jedinou skutečnost, která by mohla jak správní orgán, tak posléze soud vést k závěru, že vlast opustil z některého z azylově relevantních důvodů. Konstatoval proto, že skutečným důvodem stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany je snaha o legalizaci jeho neoprávněného pobytu na území České republiky, avšak k řešení takové situace institut mezinárodní ochrany neslouží. Krajský soud přitom zohlednil též možnost udělení humanitárního azylu, nicméně jak správně podotkl, zdravotní stav stěžovatele nelze hodnotit tak, že by znemožňoval vycestování, resp. hledání dostatečného zázemí ve vlasti, přičemž ani jeho věk není natolik vysoký, aby stěžovatelovu žádost bylo možno posoudit jako případ hodný zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu. Následně se krajský soud věnoval také důvodnosti žádosti stěžovatele ve vztahu k případnému udělení doplňkové ochrany. V tomto směru pak dospěl k závěru, že obsah podkladů shromážděných žalovaným, jež se zabývají bezpečnostní situací na Ukrajině, nenásvědčuje tomu, že by stěžovateli v zemi původu hrozilo nebezpečí vážné újmy. Krajský soud současně shledal podklady pro přezkoumávané rozhodnutí objektivními a nikoliv neaktuálními, neboť ani částečně proměnlivá situace na východě Ukrajiny nemohla mít zásadní význam pro posouzení stěžovatelovy žádosti.

[20] Jak v této souvislosti krajský soud správně poznamenal, v průběhu správního řízení se stěžovatel s obsahem těchto materiálů odmítl seznámit, když toliko uvedl: „*Ne, seznamovat se nechci, ať je prezidentem kdokoliv, nabere si peníze, dá si je bokem a tím to končí.*“ Na otázku, zda se chce vyjádřit ke zdrojům informací a způsobu jejich využití pak odpověděl: „*Ne, nechci. Co vím, na to odpovím, co neznám, k tomu neříkám nic*“ (viz protokol o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 13. 1. 2015). Stěžovatel přitom ani následně nikterak nekonkretizoval, v čem se situace v zemi jeho původu oproti tomu, jak je popsána v materiálech nacházejících se ve správním spise, změnila natolik, aby opodstatnila závěr o důvodnosti udělení doplňkové ochrany. Lze proto konstatovat, že stěžovatelovy námitky zůstávají v rovině obecného nesouhlasu s rozhodnutím žalovaného. K tomuto druhu námitek se nicméně Nejvyšší správní soud vyjádřil již v minulosti (srov. např. rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 1 Azs 112/2004 – 61), když vyslovil názor, že za takových okolností „*[n]elze tvrdit, že by žalovaným provedené dokazování bylo nedostatečné a skutková podstata, ze které správní orgán vycházel, neměla oporu ve spise*“ (k obecným námitkám stěžovatele ve vztahu k aktuálnosti podkladů pro vydání rozhodnutí srov. též např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 – 44).

[21] S ohledem na shora uvedené nezbyvá Nejvyššímu správnímu soudu než uzavřít, že napadený rozsudek není nepřezkoumatelný, neboť krajský soud se dostatečně přesvědčivým a srozumitelným způsobem vypořádal s jednotlivými stěžovatelovými námitkami. Zdejší soud přitom neshledal ani jiné pochybení krajského soudu, které by bylo natolik závažné, že by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Současně nutno dodat, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na stěžovatelem uplatněné námitky. Na základě popsaných důvodů proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

IV.

Rozhodnutí o nákladech řízení o kasační stížnosti

pokračování

[22] O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona rozhodnuto tak, že žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

[23] Odměna zástupci stěžovatele Mgr. Janu Urbanovi, advokátu, který byl stěžovateli ustanoven v řízení před krajským soudem, byla stanovena za jeden úkon právní služby, a to písemné podání – návrh ve věci samé (kasační stížnost ze dne 10. 12. 2015) podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Za tento úkon náleží zástupci stěžovatele odměna ve výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 advokátního tarifu] a dále režijní paušál ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem tedy 3.400 Kč. Protože zástupce stěžovatele doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna o příslušnou zákonnou sazbu této daně (21 %) vypočtenou z přiznané odměny a náhrady hotových výdajů, v daném případě tedy o částku 714 Kč. Zástupci stěžovatele tak bude vyplacena částka ve výši 4.114 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. února 2016

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu